

Vaishar, A.: INFORMACE O VZNIKU POBOČKY ÚSTAVU GEONIKY AV ČR

Vaishar, A.: STRUČNÝ PŘEHLED VYBRANÝCH VÝSLEDKŮ ÚGN V ROCE 1993.

Ivan, A. - Hrádek, M.

TYPY RELIÉFU A VYBRANÉ TVARY

Pozitivní vývoj v geomorfologii posledních desetiletí je spojován se zvýšeným zájmem o výzkum tvarů a procesů vyvolaných člověkem při ekonomickém využívání krajiny. Upozorňuje se na některé typy antropogenních transformací reliéfu, přímé i nepřímé. Tato tendence našla odraz i v geomorfologickém mapování a bylo snahou autorů mapy uplatnit tento princip i v okolí Brna. Určující význam pro utváření reliéfu této oblasti měl předchozí tektonický vývoj na okraji hercynské platformy, do níž byly inkorporovány i jednotky starší (Brunovistulicum), pestré litologické složení hornin a neotektonické pohyby, mající souvislost s kolizí okraje platformy s karpatsko-panonskými bloky a vznikem okrajové flexury Českého masívu. Zmíněné vlastnosti a události vedly ke vzniku mozaiky tvarů a typů reliéfu, které mají řadu jedinečných rysů. Je podána základní charakteristika typů reliéfu a detailnější klasifikace jejich tvarů, včetně antropogenních, majících vzat k rozvoji města.

Lacina, J.

KOSTRA EKOLOGICKÉ STABILITY

Dlouhodobou intenzifikací antropogenních aktivit byla na rozsáhlých územích narušena ekologická stabilita krajiny, která je závislá na stavu biotické složky, zejména vegetace. Při současných snahách o obnovu ekologické stability je prvořadým úkolem vymezit a registrovat všechny přirozené a přírodě blízké ekosystémy, které se v kulturní krajině zachovaly. Tyto ekologicky významné segmenty krajiny, které podle prostorově strukturních kritérií dělíme na ekologicky významné krajinné prvky, celky, oblasti a ekologicky významná liniová společenstva, tvoří kostru ekologické stability krajiny. Protože se často jedná jen o izolované ostrovy biodiverzity, je třeba jejich současnou síť doplnit a propojit. Kostra ekologické stability je tak základem pro vytváření fungujících územních systémů ekologické stability krajiny.

Koželuh, M.

FORMY VYUŽITÍ PLOCH

Informace o prostorovém rozmístění jednotlivých forem využití půdy je užitečná pro řadu oborů lidské činnosti. Její fixace v mapě má nevýhodu v poměrně rychlé ztrátě aktuálnosti. Při obnově, příp. tvorbě nových map tohoto druhu je proto velmi efektivní využití metod dálkového průzkumu Země.

Materiály dálkového průzkumu Země lze zpracovávat dvěma cestami v závislosti na druhu dat.

V případě použití obrazových záznamů na magnetickém médiu je optimální vyhodnocovat informace dálkového průzkumu Země v digitální formě metodami počítačové interpretace. Druhý způsob spočívá ve využití obrazové informace ve formě fotografického snímku a interpretační postupy mají vizuálně-analogový charakter.

V článku je prezentována jednoduchá a levná metoda tvorby map využití půdy, vycházející z druhého způsobu, založená na vizuální interpretaci družicových snímků. Při konstrukci map tohoto druhu je základním úkolem přiřadit do zákresu hranic jednotlivých forem využití půdy (sít' parcel) vlastní tematický obsah - tj. aktuální způsob využití dané plochy. Informace o parcelaci i tematické náplni parcel je v popisované metodě získávána interpretací barevných syntéz (FCC), zhotovených z vizualizovaných multispektrálních obrazových záznamů LANDSAT Thematic Mapper.

Jako hlavního interpretačního znaku se využívá tónu snímku v jednotlivých částech elektromagnetického spektra, který určuje výslednou barvu na barevné syntéze. V případě standardní syntézy je potom možné identifikovat objekty na základě jejich barvy. Standardizace barevné syntézy zahrnuje volbu spektrálních pásem, z nichž se syntéza sestavuje a výběr barev, přiřazených zvoleným spektrálním pásmům. Pro zhotovení mapy využití ploch byla na základě experimentování vybrána kombinace 3., 4. a 5. kanálu LANDSAT Thematic Mapper.

Praktická použitelnost metody byla ověřena na konstrukci mapy využití půdy v měřítku 1:50 000 z území severně od Brna. Byly rozlišeny tyto základní formy využití půdy: sídla a urbanizované plochy, zemědělské plochy, lesní plochy, vodní plochy, devastované a neplodné plochy. Tyto třídy byly dále podrobněji členěny na les listnatý, smíšený, jehličnatý, zemědělské plochy s vegetací a bez vegetace, atd. Mapa byla sestavena výhradně z dat dálkového průzkumu Země, bez použití nedistančních informací.

Vaishar, A.

VLIV SOCIOEKONOMICKÝCH AKTIVIT NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Mapa zachycuje prostorovou diferenciaci vlivů člověka na (přírodní) prostředí. Autoři se snažili najít, kvantifikovat a lokalizovat typické environmentální vlivy jednotlivých sociálních a ekonomických aktivit na životní prostředí. Hodnocena jsou území severozápadně od města Brna, které je reprezentováno typickou mozaikou využití země v zázemí velkoměsta.

Quitt, E.

TOPOKLIMATICKÁ MAPA

Podrobné topoklimatické mapy v měřítku 1:50 000 zobrazují celý komplex procesů v přízemí a spodní části mezní vrstvy ovzduší. Při kvantifikaci rozlohy, intenzity a četnosti těchto procesů se předpokládala typická povětrnostní situace, za níž se může topoklima plně rozvinout. Podkladem pro sestavení mapy je 8 registrů informačního systému s daty v digitální podobě pro jednotky 100x100 m.

ZPRÁVY

Mikulík, O.: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDNÍ VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ

Munzar, J.: ŠESTIJAZYČNÝ METEOROLOGICKÝ SLOVNÍK TERMINOLOGICKÝ A VÝKLADOVÝ